

مراقبت‌های بارداری

مراقبت مادران با هدف تامین، حفظ و ارتقای سلامت مادران و نوزادان به محض مثبت شدن آزمایش بارداری انجام و نتیجه آزمایش بارداری در سامانه ثبت میشود. خانم باردار جهت انجام آزمایش‌های روتین بارداری ارجاع داده می‌شود. (این آزمایشها در آزمایشگاههای تابعه بطور رایگان انجام می‌پذیرد. نمایه توده بدنی مادران باردار تعیین و مطابق با آن دستورات تغذیه ای جهت جلوگیری از چاقی مفرط، لاغری، سوء تغذیه ریز مغذی‌ها و مشکلات دیابت دوران بارداری داده می‌شود. در صورت نیاز به مرکز مشاوره تغذیه ارجاع داده خواهد شد. واکسن توام در صورت نیاز تزریق می‌شود.

در اولین مراجعه مادر باردار ارجاع به پزشک انجام می‌شود. مراقبت‌های بارداری طی ۸ بار ملاقات در دومین ماه اول و دوم بارداری به مادر ارائه می‌گردد (۲ ملاقات در نیمه اول و ۶ ملاقات در نیمه دوم) در هر ملاقات، ابتدا وضعیت مادر از نظر علائم خطر فوری بررسی می‌شود و در صورتی که مادر هیچیک از موارد خطر فوری را ندارد، تحت مراقبت‌های معمول بارداری قرار می‌گیرد. در زمان ارزیابی، مجدداً مادر از نظر علائم خطر شناسایی می‌شود و برحسب نوع علامت خطر یا طبیعی بودن همه موارد، اقدام می‌شود. زمان ملاقات‌های مادر بر اساس هفته بارداری تعیین شده است که این زمان نیز با سن بارداری مادر باید مطابقت داشته باشد. سن بارداری مادر از زمان اولین روز آخرین قاعدگی مشخص می‌شود. زمان ملاقات‌های بارداری عبارتند از: هفته ۶ تا ۱۰، هفته ۱۶ تا ۲۰، هفته ۲۴ تا ۳۰، هفته ۳۱ تا ۳۴، هفته ۳۵ تا ۳۷، هفته ۳۸، هفته ۳۹ و هفته ۴۰ هر مادر باید یکبار (در اولین مراجعه) توسط پزشک جهت بررسی وضعیت سلامت معاینه شود. در صورتی که مادر باردار نیاز به خدمات دندان پزشکی دارد، مناسب ترین زمان سه ماهه دوم بارداری است.

- معاینات انجام شده در هر بار ویزیت شامل: (کنترل فشار خون، اندازه گیری وزن، گوش دادن به صدای قلب جنین بعد از هفته ۱۶ بارداری، اندازه گیری ارتفاع رحم و ...) خواهد بود.
- کارت مراجعه به مادر داده شده و تاریخ مراجعه بعدی در آن یادداشت می‌گردد.
- در صورت عدم مراجعه بموقع مادر پیگیری توسط تلفن یا رابطین بهداشتی و یا همسایه و در روستاها توسط بهورز انجام می‌گیرد.
- مادران می‌توانند در کلاسهای آموزشی گروهی که در روزهای خاصی در مراکز، خانه‌ها تشکیل می‌شوند شرکت کنند.
- معاینات دهان و دندان مادران انجام می‌گیرد و برای جرم گیری به دندانپزشک ارجاع داده می‌شود.
- خلاصه مراقبت مادر باردار در دفترچه زرد ثبت شده جهت ارائه به بیمارستان در اختیار مادر قرار می‌گیرد.
- ارائه مکملها به مادران: مکملهای لازم به صورت رایگان به مادر داده می‌شود این مکملها شامل: (اسید فولیک از ۳ ماه قبل از بارداری تا پایان ۴ ماهگی قرص آهن و مولتی ویتامین از پایان ۴ ماهگی تا ۳ ماه پس از زایمان) می‌باشد.

▪ مادرانی که نیاز به مراقبت ویژه دارند:

- مادر دارای کودک زیر ۳ سال و یا تعداد فرزند ۴ یا بیشتر

- سن مادر کمتر از ۱۸ سال و بالای ۳۵ سال

-کسانی که ازدواج فامیلی دارند

-سابقه مرده زایی

-سابقه تولد نوزاد نارس با عیوب مادرزادی شدید

-سوء تغذیه مادر نظیر آنمی فقر آهن

-مادرانی که در طی بارداری دچار عوارض و علائم پر خطر بارداری شوند. (فشار خون بالا، مشکلات ادراری،

اختلالات صدای قلب جنین، ورم و ...)

-در مادران نیازمند مراقبت ویژه فواصل مراقبتها نصف می شود .